

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

РЕШЕНИЕ №1

София, 4 април 1995 г.

(обн., ДВ, бр. 35 от 14 април 1995 г.)

Конституционният съд в състав:

Председател: Асен Манов

Членове: Младен Данаилов

Иван Григоров

Милчо Костов

Пенчо Пенев

Цанко Хаджистойчев

Тодор Тодоров

Станислав Димитров

Александър Арабаджиев

Николай Павлов

Георги Марков

Димитър Гочев

при участието на секретар-протоколиста Галина Добрева разгледа в закрито заседание на 4 април 1995 г. к.д. № 5 от 1995 г., докладвано от съдията Николай Павлов.

Производството е образувано на 10.03.1995 г. по искане на 74 народни представители от 37-о Народно събрание с молба Конституционният съд да даде тълкуване на чл. 164 от Конституцията в смисъл: "Нарушава ли се цитираният текст, ако освен основните елементи, вписани за герб на Република България, изображението съдържа и допълнителни?".

Мотив за направеното запитване е твърдението, че в композицията на държавния герб употребата на допълнителни елементи създава възможност за по-висока художествена стойност и внася яснота в националната идентичност.

С определение от 16.03.1995 г. Конституционният съд е приел искането за допустимо и е посочил като заинтересувани страни по делото президента, Народното събрание, Министерския съвет и Висшия съдебен съвет. В дадения от съда срок на страните е постъпило допълнително становище единствено от депутатите вносители. В същото се поддържат първоначалните съображения, като се внася нов елемент. Застъпва се гледището, че конституционният текст не предрешава въпроса, дали лъвът ще е коронован, наред с възможността за включване на допълнителни елементи за повишаване естетичността и засилване емоционалното въздействие на този висш символ на българската държавност.

Конституционният съд, като обсъди доводите и съображенията, изтъкнати по-горе, приема следното:

Искането се отнася до съдържанието на чл. 164 на Конституцията. В пестеливия текст (8 машинописни реда), адресиран до Конституционния съд, е формулиран един-единствен въпрос: изчерпателно ли са описани елементите (съставките) на герба на Републиката.

Гербът на Републиката е един от символите на държавното върховенство и е израз на суверенитет и на държавна идентичност. Той е способ за териториално и национално отграничаване.

Единственият въпрос на искането е дали в конституционния текст изчерпателно са изброени съставките на герба:

1. изправен златен лъв;
2. разположен на тъмночервено поле;
3. което има формата на щит.

Изброяването им в чл. 164 на Конституцията не е и не може да бъде изчерпателно. В текста се съдържа словесно представяне на герба. Това словесно представяне, колкото и подробно да е то, не би могло да опише във всички детайли един художествен образ.

Текстът относно герба може да бъде словесно обогатен по преценка на законодателя чрез изменение на Конституцията или със закон. Никога не може да се постигне в текста на нормативна разпоредба предела, за да се получи изчерпателно словесно изобразяване на художествения образ на герба, както впрочем това важи и при описание с думи на всеки друг художествен образ.

Изложените съображения изцяло важат и по отношение на повдигнатия допълнително от групата депутати въпрос за короната. Липсата или наличието на корона в държавния герб още не означава утвърждаването на формата на държавно устройство. Корони съществуват в републиканските гербове на Австрия, Армения, Полша, Русия, Чехия, Унгария, Финландия и др. Така че няма пречка в държавния герб на една република да има корона.

Въз основа на гореизложеното Конституционният съд

РЕШИ:

Разпоредбата на чл. 164 от Конституцията определя основните елементи на държавния герб на Република България. Не съществува конституционна забрана Народното събрание да приеме други елементи към основните при утвърждаване на държавния герб.

Председател: Асен Манов